
Referat

Møte 3/2023

Dato og klokkeslett 18.oktober 2023, kl. 10.45 – 16:00

Sted Forskningsrådet, møterom Nansen 3/Zoom

Til stede:

Agneta Herlitz
Inge Jonassen
Simen Sandve
Pål Jarle Johnsen (via zoom)
Rune Toftgård (via zoom)
Trude Flo
Niels Jørgen Olesen
Anne Simonsen (via zoom sak 21/23 og 25/23)

Forfall:

Øyvind Fylling-Jensen
Emilie Lasson
Gun Peggy Strømstad Knudsen

Til stede fra Forskningsrådet:

Petter Helgesen
Benedicte Løseth
Kjell Emil Naas
Line M. Grønning-Wang
Hilde Nielsen (sak 21.3/23)

Sak PSLIVSVIT 19/23 Godkjenning av sakslisten

Vedtak: *Sakslisten godkjennes.*

Sak PSLIVSVIT 20/23 Referat fra møte 15/6-2023

Vedtak: *Referatet tas til etterretning.*

Sak PSLIVSVIT 22/23 Spørsmål om habilitet

Vedtak: *Ingen inhabilitet meldt.*

Sak PSLIVSVIT 21/23 Orienteringer

1. Status for ny porteføljestyrestruktur

Benedicte Løseth orienterte om [ny porteføljestyrestruktur](#). [Innspill til medlemmer](#) er mottatt. Det arbeides nå med å sjekke habilitet i hovedledelsen og i resten av administrasjonen. Det legges opp til at Styret skal vedta mandat og sammensetning av

nye porteføljestyrer på sitt møte den 6. desember. På møtet vil Styret også diskutere samspill mellom Styret og de nye porteføljestyrene.

Arbeidet med sammensetningen av de nye porteføljestyrene i administrasjonen vil skje ved at det først lages en struktur basert på innspillene som er mottatt. Listen over forslag vi så bli supplert av administrasjonen for å få balanse med hensyn til geografi, kjønn, sektorer m. Internasjonale medlemmer må beherske skandinaviske språk.

Statsbudsjettet for 2024

Benedicte Løseth orienterte også om [hvordan det fremlagte Statsbudsjettet for 2024 ser ut for Forskningsrådet](#). Forskningsrådet foreslås tildelt ca. 11 mrd. kroner for 2024. Det er foreslått en strategisk satsing på IKT og kunstig intelligens med 200 mill. kr. pr. år i 5 år. I 2024 er de 200 mill. kronene finansiert med midler satt av til prisjustering av KDs poster for forskning. Dette betyr at en del andre aktiviteter ikke vil bli prisjustert og dermed få realnedgang i budsjett. Det er videre bevilget 103,7 mill. kroner til FoU rettet mot kommunale helse- og omsorgstjenester. Videre foreslås det å øke tilskuddet til næringsrettet forskning med 101,7 mill. kroner samt å videreføre satsingen Grønn plattform med 205 mill. kroner.

Det er beklagelig at de åpne arenaene, FRIPRO og SFF, ikke foreslås prisjustert, noe som betyr at de vil få en realnedgang i budsjett for 2024. Det varslede kuttet i Forskningsrådets virksomhetsbudsjett på 42,1 mill. kroner opprettholdes. Forskningsrådet har tatt høyde for dette i nedbemanningen og planene for organisasjonen framover. Konsekvensene av dette er tydelig kommunisert til alle departementene.

For 2024 foreslår Regjeringen å endre budsjettmodell for Forskningsrådet fra nettobudsjettering til bruttobudsjettering. Det foreslås også å samle midlene til Forskningsrådet på færre statsbudsjettposter.

2. FRIPRO-løpende søknadsbehandling

Petter Helgesen orienterte om innføringen av løpende søknadsbehandling i FRIPRO. Det har vært avholdt søkerwebinarer om løpende søknadmottak og behandling i FRIPRO. Det var stor interesse og over 800 deltagere fordelt på de to webinarne. Løpende søknadmottak åpnet for innsending 18.10.23. Søknadmottak og behandling vil skje gjennom hele året med første tildeling av midler ca. annenhver måned.

Målet med å innføre løpende søknadsbehandling, er å redusere antallet søknader uten rell sjanse for finansiering, gå fra 1400-1600 søknader til 400-600 søknader i året, fra 5-7 % innvilgelse totalt til ca 25 % innvilgelse

Følgende endringer er innført: tydeligere definert karrierestige (internasjonal mobilitet, tidlig karriere, erfarne forskere), økt mulig prosjektvarighet for siste trinn i stigen, karenstid (kan sende inn en søknad til FRIPRO pr år), faste fagfellepooler, maks et FRIPRO-prosjekt om gangen og karantene for prosjektledere for søknader med vurdering under gitte karaktergrenser

3. Evaluering av Biovitenskap og Medisin og Helse– EVALBIOVIT/EVALMEDHELSE (2023-2024)

Hilde Nielsen orienterte om fagevalueringene i medisin og helse og i biovitenskapene.

EVALMEDHELSE 2023-2024:

Forskningsrådet har mottatt innmelding og Terms of Reference (ToR) for 69 administrative enheter; 28 administrative enheter fra helseforetakssiden, syv administrative enheter fra instituttsektoren og 34 innmeldte administrative enheter fra universitet- og høgskolesektoren. I tillegg er det meldt inn over 350 forskergrupper. Egenvurderingsskjemaet for administrative enheter og forskergrupper ble sendt de administrative enhetene 15. september 2023 med en frist for innlevering 31. januar 2024. Administrasjonen arbeider nå med å rekruttere eksperter til de 17 ekspertpanelene som skal evaluere forskergruppene og de åtte evalueringskomiteene som skal evaluere de administrative enhetene. Se nettsiden til [EVALMEDHELSE](#) for mer informasjon.

EVALBIOVIT 2022-2023:

De tre evalueringskomiteene i EVALBIOVIT gjennomfører høsten 2023 digitale intervjumøter med de 22 administrative enhetene i evalueringen. Evalueringskomiteene har frist 15. desember 2023 til å levere sine evalueringsrapporter. Den overordnede (nasjonale) rapporten for EVALBIOVIT skal være ferdig 1. mars 2024. Se nettsiden til [EVALBIOVIT](#) for mer informasjon.

4. Satsing på Kunstig Intelligens (IKT)

Benedicte Løseth orienterte om satsingen på Kunstig intelligens (KI). Regjeringen har satt av en milliard kroner over fem år for å styrke forskningsinnsatsen på KI. Satsingen skal ha tre hovedspor: 1) SamfunnskONSEKVENSER av KI og andre digitale teknologier; 2) Utvikling av fremtidens digitale teknologier og 3) Hvordan ta i bruk KI og digitale teknologier. Forskningsrådet skal følge opp satsingen og lyse ut midler på nyåret etter en ekstern innspillsrunde i høst. Vi ønsker innspill på mål for satsingen og behov og muligheter og forutsetninger for å lykkes. Det blir innspillmøter 6. til 8. november. Det skal også opprettes en rådgivende ekspertgruppe. En tverrfaglig arbeidsgruppe jobber med satsingen internt i Forskningsrådet. Administrasjonen presenterte hvordan Forskningsrådets innsats på KI har vokst de siste årene og var oppe i 700 millioner kroner i 2023. KI-milliarden er en komponent i en større satsing på digitalisering og skal legge vekt på langsiktig forskning som er viktig i en norsk kontekst.

Vedtak: *Orienteringene tas til etterretning.*

Sak PSLIVSVIT 22/23 Spørsmål om habilitet

Porteføljestyrets medlemmer hadde på forhånd erklært sin habilitet på bakgrunn av tilsendt liste over søkere og partnere i de kvalifiserte søknadene. Forskningsrådets administrasjon bistod medlemmer som var usikre i sin egenvurdering. *En bloc* vedtak ble fattet av et samlet styre, mens enkeltvedtak ble fattet med kun habile medlemmer tilstede.

Vedtak: *Følgende PS medlemmer erklærer seg inhabile og deltar ikke i behandling av sak 23/23: Anne Simonsen, Trude Flo, Gun Peggy Strømstad Knudsen, Simen Rød Sandve. Øvrige styremedlemmer er vurdert habile. I tilfelle av uforutsett inhabilitet under møtet som medfører at styret ikke er beslutningsdyktig, gis administrasjonen fullmakt til vedtak basert på diskusjon blant habile medlemmer. Vedtaket fattes i så fall under møtet.*

Sak PSLIVSVIT 23/23 Behandling av søknader om Forskerprosjekt for unge talenter til fristen 15.3.202

Til fristen 15.3.2023 lyste Banebrytende forskning – FRIPRO ut 240 mill. kroner til Forskerprosjekt for unge talenter. I revidert nasjonalbudsjett ble utlysningen styrket med 48 millioner kroner slik at det var til sammen 288 millioner kroner til fordeling i hele FRIPRO. Summen ble fordelt mellom de tre aktivitetene i FRIPRO med hensyn til likest mulig tildelingsrate, og i dette møtet var det en ramme på 120 millioner kroner til fordeling på søknader innenfor FRIMEDBIO. Dette holder til å tildele 15 prosjekter, hver med en ramme på inntil 8 millioner kroner.

Forskningsrådet mottok 424 søknader, hvorav 7 av søknadene er trukket eller avvist. Av de 417 søknadene som er til behandling i hele FRIPRO er det 175 søknader som konkurrerer om midler innenfor FRIMEDBIO og som ligger til behandling i PS Livsvitenskap. Alle søknader konkurrerer om finansiering fra FRIPRO, forutsatt at de oppfyller FRIPROs kvalifiseringskrav som er karakter 6 eller 7 på alle vurderingskriterier. Dette kravet er gitt i utlysningen, og søknader som ikke oppfylte kvalifiseringskravet ble avslått *en bloc*. Dette gjaldt 149 søknader (85% av søknadene i FRIMEDBIO).

Videre er det informert i utlysningen at søknader som hadde et gjennomsnitt av fagfellenes karakterer på 4,5 eller lavere medfører at prosjektleder gis en karantene på ett år fra karenstidens utløp. Dette gjaldt 27 søknader (15% av søknadene i FRIMEDBIO).

Porteføljestyret ble presentert for en innstilling der de 26 (15%) søknader som oppfylte kvalifiseringskravet, var rangert i henhold til føringene i utlysningen. Denne rangeringen er benyttet av porteføljestyret ved tidligere innstilling og tildelinger. De 14 første prosjektene på rangeringslisten ble innvilget. To søknader som ikke kunne rangeres på denne måten og som hadde identisk rangering ble avgjort ved loddtrekning. Loddtrekningen ble utført ved hjelp av en nettbasert randomisering på [Funksjoner.no](https://funksjoner.no). Prosessen ble tatt opp og opptaket er lagret for dokumentasjon. En av disse søknadene ble bevilget og den andre ble satt på en reserveliste, i tilfelle av at en innvilget søknad trekkes. Porteføljestyret ga videre administrasjonen fullmakt til å innvilge ytterligere søknader ved loddtrekning blant søknadene i den neste rangeringsgruppen dersom flere enn ett prosjekt trekkes. Til sammen 15 søknader ble dermed innvilget, og øvrige søknader ble avslått.

Vedtak V-1 (en bloc): *Alle søknader om Forskerprosjekt for unge talenter i FRIPRO, FRIMEDBIO-delen, som ikke har fått karakter 6 eller 7 fra panelene på alle de fire vurderingskriteriene, avslås en bloc.*

Vedtak V-2 (en bloc): *Prosjektledere på søknader til Forskerprosjekt for unge talenter i FRIPRO, FRIMEDBIO-delen som av fagfellepanelet er gitt karakter med gjennomsnitt 4,5 eller lavere gis ett års karantene for å søke på utlysninger i FRIPRO*

Vedtak V3: *14 søknader om unge talenter med FRIPRO-rangering til og med 20 innvilges. De to søknadene med FRIPRO-rangering 21 er sidestilt og ved loddtrekning innvilges én av de to søknadene med FRIPRO-rangering 21 i tillegg.*

Følgende søknader innvilges: 345106, 345098, 345325, 345245, 345065, 344999, 345279, 345056, 345136, 345062, 345356, 345077, 344899, 344942, 345182

Vedtak V-4A:

Porteføljestyret setter søknad 345355 på reserveliste. Søknaden avslås, men styret gir administrasjonen fullmakt til å bevilge søknaden dersom det oppnås finansiering.

Dersom mer enn en av de innvilgede søknadene trekkes, gir porteføljestyret administrasjonen fullmakt til i å innvilge ytterligere søknad(er) basert på loddtrekning blant prosjekter rangert med kategori 23 i FRIPRO-rangeringen av de kvalifiserte søknadene. Loddtrekningen skal bevitnes av område-/avdelingsdirektør og prosessen skal dokumenteres.

Vedtak V-4B:

Kvalifiserte søknader til Forskerprosjekt for unge talenter i FRIPRO FRIMEDBIO-delen som ikke innvilges, avslås.

Følgende søknader avslås: 345355, 345114, 345063, 345241, 345148, 345137, 344830, 345155, 345140, 345080, 344841

Sak PSLIVSVIT 24/23 Investeringsplan 2024-2027

Hver portefølje skal ha en fireårig investeringsplan som gir en samlet oversikt over tiltakene som planlegges med bruk av egne midler.

Investeringsplanen utarbeides på grunnlag av porteføljeplanen og porteføljeanalysen. Den revideres årlig og legges fram for Forskningsrådets styre i forbindelse med budsjettprosessen.

Porteføljestyret skal godkjenne investeringsplanen mens det er administrasjonenes oppgave å implementere den. Administrasjonen kan derfor gjennomføre utlysninger og andre tiltak som er beskrevet i investeringsplanen uten videre behandling i porteføljestyret.

- Porteføljestyret poengterte at nysgjerrighetsdrevet grunnleggende forskning bør fremheves blant styrets prioriteringer i investeringsplanen.

Vedtak: *Porteføljestyret godkjenner investeringsplanen for 2024-2027 med de forslag til justeringer som kom fram i møtet.*

Sak PSLIVSVIT 25/23 Oppsummering av porteføljearbeidet

Porteføljestyret har fungert i perioden 2019-2023. Til grunn for arbeidet har porteføljestyret laget en porteføljeplan. En oversikt over hvordan mål og tiltak i porteføljeplanen er blitt fulgt opp inkludert tall og statistikk relevant for porteføljen, ble lagt frem for porteføljestyret.

Porteføljestyret ble bedt om å kommentere arbeidet i porteføljestyret og gi innspill til videre arbeid i de nye porteføljestyrene:

- Porteføljestyret var i stor grad fornøyd med arbeidet og måloppnåelse i perioden, men uttrykte at de opplevde et dårlig samsvar mellom styrets mandat og deres reelle faglige og strategiske innflytelse.
- Styret imøteser at det i ny porteføljestruktur er laget et tydeligere mandat med klare roller for porteføljestyrene og med et større strategisk fokus og tettere interaksjon mellom porteføljestyrer og Styret.
- Innspill/råd fra porteføljestyrene må følges opp og styrene må få tilbakemelding på hvordan innspillene er blitt fulgt opp.
- I alle saker til porteføljestyrene må det klart komme fram hva som forventes av dem.
- Viktig rolle for nytt porteføljestyre for banbrytende forskning er å fremme langsiktig, grunnleggende forskning av høyeste vitenskapelige kvalitet i Norge. Hvordan kan dette styret påvirke når forskningen er langsiktig og det er lang avstand til brukerne? Hvordan kan et samlet fagporteføljestyre reellt påvirke?
- Porteføljestyret for banebrytende forskning har også et overordnet ansvar for fagutvikling både ut fra fagenes egenart og for å møte samfunnets behov. Dette krever mye og er avhengig av en hyppig og god dialog med andre porteføljestyrer.
- PES ordningen er viktig for å kunne søke internasjonale utlysninger, inkl ERC.

Vedtak: Administrasjonen tar med seg porteføljestyrets kommentarer og innspill i det videre arbeidet med porteføljestyring.

Sak PSLIVSVIT 26/23 Eventuelt

Vedtak: Ingen saker fremmet.

Sak PSLIVSVIT 27/23 Godkjenning av vedtaksprotokoll

Vedtak: Protokollen godkjennes.